

כעץ שחתול

יעקב פלג

שיעורים על מסכתות
זבחים מנחות
בכורות וערבין

כ"י א"ס
ביתורת ה' קפצו
ביתורתו י'הא
יוצם וק'לה

ותיה
כעץ
שחתול
על פלג מ'י'...

ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם

ספר זה יצא לאור בסיוע

"קרן נחמיה"

מיסודו של הרב דוד רוז'נסקי ז"ל

לזכר נשמת האי גברא רבה

הגאון רבי נחמיה רוז'נסקי זצ"ל

בעל "משנת נחמיה"

נלב"ע י"ז ניסן תשנ"ז

יהי זכרו ברוך

תמיד אשמח לתגובות והערות.

shnufi@gmail.com

052-8308422

יזכנו ה' להגדיל תורה
ולהאדירה.

יעקב פלג

עריכה: אב"י ונגרובר

עימוד כריכה ושערים

קטת
עימוד ושיצב

050-412-452-4

Kesetgraf@gmail.com

הקדמה

ראשיתו של חיבור זה נטועה בבקשת לומדי דף יומי, שהגיעו ב"ה כבר לסבב שלישי בלימוד. הרצון היה להעמקה בתכנים לפחות אחת לשבוע, ולטעימה מן העמל והמתיקות של הלימוד בעיון. עם הזמן, בתמיכת מרכז 'מעלה' בראשות רפי קפלן, התמקדנו ביצירת ושליחת שיעור עיוני אחת לשבוע. השיעורים נכתבו בין השנים תשע"ח - תשפ"ד. ב"ה החלק הראשון של המפעל הושלם ובידינו כארבע מאות שיעורים.

ביצירת השיעורים הלכתי בעקבות שיטת הלימוד שהתרגלתי בה משך כמה שנים במכון הלכה ברורה ובירור הלכה בראשות הרב אריה שטרן: ניסיון לרדת לעומקה של הלכה מתוך סברות הראשונים בסוגיה.

לפנינו מה שנכתב על חלק ראשון של סדר קדשים. אני תפילה כי נזכה להוציא לאור גם את השיעורים על יתר המסכתות. קראתי לחיבור 'כעץ שתול', לרמז לדברי דוד המלך: (ב) **כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חִפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה.** (ג) **וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹלַע עַל פְּלִגֵּי קַיִם...** (תהלים פרק א).

אם שיעורים אלו יעודדו מי להוסיף ולהעמיק בסוגיות נוספות, או להרגיל לימודו ובירור הלכה והיה זה שכרי. הספר מוקדש לעילוי נשמת אבי מורי ראובן פלג, הראשון שהראני אהבת תורה. אני תפילה כי הלומדים יתעשרו

- מסידור הדברים
- מסברות אחרונים שהוספת
- מלימודי אגדות.

והריני מודה לקב"ה שזיכה אותי לעסוק בתורה בשנות מגיפה, מלחמה ותשועה. י"שר כח לאב"י ונגרובר על הגהה ועריכה מעולות.

תודתי נתונה למשפחתי, ולרבנים מורי דרכי (לפי סדר א-ב):

הרב בני איזנר זצ"ל	הרב יהושע צוקרמן זצ"ל
הרב אליהו גרוסברג זצ"ל	הרב חיים צבי רוזנברג
הרב מיכאל הרשקוביץ	הרב מרדכי שטרנברג זצ"ל
הרב אלישע וישליצקי זצ"ל	הרב עמיאל שטרנברג
הרב עמרם ינאי	הרב אריה שטרן - ראש מכון הלכה ברורה ובירור הלכה
הרב שאול ישראלי זצ"ל - ראש ישיבת מרכז הרב	הרב אלקנה כהנא שפירא זצ"ל - ראש ישיבת מרכז הרב
הרב יהושע מגנס	הרב יגאל שפרן

לפנינו השיעורים שנכתבו למסכתות זבחים מנחות בכורות וערכין.

הסכמת הרב יגאל שפרן שליט"א

ראש "מרחבים" והמחלקה לרפואה והלכה ברבנות ירושלים

ב"ה כ"ג בסיון תשפ"ה

מכתב הזקדה והערבה

הספר החשוב של הרב יעקב פלג שליט"א.. מעורר התפעלות.

כמו שיעוריו שבעל פה כן עתה גם דברי הרב המחבר שבכתב מפעמים בשלושה תחומים:

א. הם מחברים כל דף אל החיים המעשיים של ימינו, תוך ציטוט מדויק של פסיקות גדולי התורה וכל זאת בלא לעצור את מרוץ הקורא אלא אדרבה תוך הרחבת תוך כדי לימוד.

ב. הם כוללים הרחבות של היבטים מדעיים, מחשבתיים ומוסריים מהמעלה הראשונה וברמה למדנית ולא רק כפרפראות לחכמה ובכך הם בוקעים אל תוך נפש הלומד ומגדילים רוחו.

ג. הם בהירים מאד והלומד רץ כם בצורה קולחת ומרגנת נפש.

ועתה משחזרים שלושה דברים אלו ועולים בקנה אחד, כבוד רב הוא לי להצטרף אל הממליצים על חיבור חשוב זה ולעודד את כל היכולים לתמוך במפעל חשוב זה לעשות זאת בלב שלם ובנפש חפצה.

והנני מברך את הרב המחבר שליט"א בברכת התורה וההודיה על שזכה להוציא חיבור חשוב זה שרבים בע"ה עוד יאורו לאורו ויהי רצון ויתקיים בו דבר שלמה המלך ע"ה "יפוצו מעיינותיך חוצה, ברחובות פלגי מים" (משלי, טז) ויזכה בע"ה להוסיף ולהוציא עוד כהנה וכהנה חבורים על טהרת הקודש והחכמה, אדרת האמונה ורחבות הדעת וכיד ה' הטובה עליו.

בברכה נאמנה ובחיבה יתרה ונודעת,

יגאל שפרן

◆ תוכן ◆

זבחים

- 15 זבחים ב פסול שלא לשמה בזבחים.....
א. הבזונות הנדרשות, והפעולות הדורשות כוונה. ב. הסבר ההלכה 'סתמו לשמה'. ג. כוונה אקטיבית לחיוב או היעדר כוונה שלילית?
- 21 זבחים ט מחשבים מעבודה לעבודה.....
א. היחס בין זמן המחשבה לזמן העבודה. ב. הלכה כרבי יוחנן שיש פסול מעבודה לעבודה. הכנת שיטת ריש לקיש. ג. איזו עבודה נפסלת? הנעשית כעת או המתוכננת?
- 27 זבחים יט כהנים ותפילין.....
א. האם כהנים חייבים בתפילין. סתירת הסוגיות ויישובי האחרונים. ב. הבעיה: ייתור בגדים או חציצה? ג. הגדרת חציצה.
- 33 זבחים כד חיוב שימוש בימין.....
א. המקור לחיוב ימין. ב. מחלוקת תנאים האם קבלה בימין. ג. חיוב ימין בדבר המעכב כפרה. סתירה ברש"י לגבי הולכת איברים. ד. גדרי שמאלי. ה. מחלוקת אחרונים בצורך בימין למצודע שמאלי.
- 40 זבחים לא שחיטה על ידי פסולים לעבודות אחרות.....
א. זר. ב. פסיקת שמואל: שחיטה כשרה בזר ומשמעותה. ג. נשים ד. טמאים ומקום מעמדם.
- 47 זבחים מ כשרות עבודה ללא תקרה.....
א. התקרה שהיעדרה פוסל. ב. הגדרת פגם. ג. עבודות המותרות ללא תקרה. מקריבין אע"פ שאין בית. ד. פסק הרמב"ם. חילוקים בין משכן למקדש, בין יום הכיפורים לשאר ימים.
- 52 זבחים מד הלכתא למשיחא.....
א. הלכתא למשיחא בקדשים. ב. הופעות נוספות של הלכתא למשיחא. מתי שואלים? שיטות תוספות וריטב"א. ג. חשיבות הלכות תיאורטיות.
- 58 זבחים נו סוף זמן אכילת קרבן פסח ומצה.....
א. המשנה ומחלוקת ר"ע ורמב"ע. ב. מקבילות. ג. פסיקת ההלכה. ד. לראב"ע – האם פסח אחד חצות הוא נותר? ה. לר"ע – האם מותר לאכול אחר חצות? ו. מצה אחרי חצות. רמב"ם מתיר, שו"ע אוסר.
- 64 זבחים סא ממה היה עשוי המזבח?.....
א. הפסוקים. ב. דעות תנאים, אמוראים והבנות אחרונים. ג. ביאור מדרש הלכה. 5 צורות מזבח שונות. ד. פסיקת הלכה לגבי מזבח המקדש.

69 זבחים ע זבח שהתערב בשוור הנסקל.....
 א. 'מות' – רמב"ם: מאליו, תוספות: בידיים. השוואה לסוגיה בסנהדרין. ב. שיטות ראשונים לחלק.

73 זבחים עד ואילך סמיכה בקרבנות.....
 א. מהלכות סמיכה. ב. שיטת הרמב"ם בעניין סמיכה בקרבנות שהתערבו. ג. מתי ניתן לזוותר על סמיכה? חילוקי התוספות. ד. ביאור סתירה בדברי הרמב"ם. ה. סמיכה היא מהלכות בעלים ולא מהלכות קרבן.

81 זבחים פרק 9 המזבח מקדש את הדאוי לו.....
 א. כללים בסיסיים. ב. טעם ההלכה: האם אש היא אמצעי או מטרה? רש"י ורמב"ם. ג. מטרת הותרת העולה על המזבח שם: דרך סילוק או קרבן? ד. אילו קרבנות משאירים? ה. ראיות לכך שמדובר בקרבן.

86 זבחים פח בגדי כהונה מכפרים.....
 א. בגדי כהונה וכפרת עוונות חמורים. ב. זמן הכפרה. ז. ערכי המשפט הגלומים בחושן.

ג. כתונת	ד. מכנסיים	ה. מצנפת	ז. אבנט	ח. אפוד	מעיל	ציץ
רצה ערוזה	גסי רוח	הרהור עבירה, גנבים או שקרנים	עבודה זרה	לשון הרע	חוצפה	

95 זבחים צו אין עשה דוחה לא תעשה במקדש.....
 א. הטאת שבלעה פסול אינה נאכלת. רבא: אין עשה דוחה ל"ת במקדש. לדעת רב אשי יש עשה ול"ת מול ל"ת. ב. טעם הכלל: גזירת הכתוב. או עניין מיוחד ביראה במקדש. ג. גדר מצוות אכילת קדשים ואיסור שבידת עצם. ד. תוספות: עשה הבא בפשיעה אינו דוחה ל"ת. יש שהלאו שולל לגמרי את העשה. ה. נחלקו אחרונים אם רב אשי חולק על רבא.

101 זבחים קא האם משה היה כהן?.....
 א. מחלוקת תנאים מדוע לא נאכל השעיר: הבשר נטמא, או שהיו אוננים (ופנחס לא נתכהן). מתי התכהן פנחס? מחלוקת תנאים ואמוראים. ג. האם משה היה כהן? מחלוקת. ה. משה ככהן - השלכות.

109 זבחים קיג האם היה מובל בארץ ישראל?.....
 א. האם היה מובל בארץ ישראל? לפי רבי יוחנן לא, ולפי ריש לקיש נתמלאה מתנים. ב. ראם ענק ששרד חי בא"י לפי רבי יוחנן, ולריש לקיש נצמד להניכה. ג. הראם יכול להיות אלגוריה ל: אסלאם / כוח טבעי / יהושע / ת"ח מעוות / יום הכיפורים או עם ישראל.

119 זבחים קטו קרבנות של בני נח.....
 א. נח נמנע מלהקריב טמאים, או שנעברה בהם עבירה. ב. מחוסר איבר אסור, ובעל מום מותר בבמה. ג. טריפה שנויה במחלוקת. ד. בשלמים נחלקו אמוראים.

125 סיום חזרת הקרבנות.....

מנחות

- 133 מנחות ב קמיצה שלא לשמה
- א. מנחה שלא נקמצה לשמה בשדה, אלא שלא עלתה לבעלים. סתירה בדברי ר' שמעון, שאולי יצא. 3. תירוצי אמוראים. ב. שינוי קודש – לרבא פוסל. לרבה 'מעשיו מוכיחים' עליה שהיא מנחה ויצא. קושיות רבות ותירוצים על שיטתו. ג. אין 'מעשיו מוכיחים' כשניתן לפרש את השינוי כעבירה. האם חשוך על עבירה נחשד על עוד עבירות? ד. האם שינוי מחשבה הוא בדיבור דווקא?
- 140 מנחות יג פסול זר במנחות
- ליקוט לבונה כיצד? ב. זר פסול או כי העבודה חשובה, או כי היא כהולכה לכהן. נפקא מינה בין הטעמים. אולם הרמב"ם כורך אותם. ג. הפסול הוא גם בדיעבד ובעבודות אחרות במנחה.
- 146 מנחות טז הזודע כרם חברו בלאיים
- א. שוחט תודה המנסה לפגל בלחם, רב פוסל. ד"א דורש ק"ו: האוסר אינו נאסר, שאינו אוסר כ"ש. קושיה מהזודע זרעים בכרם חברו, אך זה קנס דרבנן. ב. מהלכות בלאיים. רבי יאשיהו. מה אסור מן התורה בכלאיים? שיטות שונות בייחודם של לוף וקנבוס. האם אדם אוסר דבר שאינו שלו בדאורייתא? ד. הרמב"ם פוסק כרב וכרבי יאשיהו.
- 153 מנחות כט משה ורבי עקיבא
- א. משה במסלול נבואה, ר"ע במסלול תורה, המבין כתרי אותיות. ב. הדמיון והשוני ביניהם. ג. מדוע משה אינו מבין את ד"ע? ד. פשר גודלו של ר"ע. תפקיד השתיקה, גלגול יוסף או זמרי, ייסורי הצדיקים.
- 165 מנחות לו תפילין בלילה
- א. שיטות התנאים והאמוראים. ב. שיטת התוספות. ג. הבנות שונות במעשה רב אשי. ד. הלכה ואין מורדים בן – הנחה או חליצה בלילה? ה. ההלכה. ו. המשכים לדרכו כיצד ינהג? סיכום.
- 174 מנחות לח של יד ושל ראש אינן מעכבות זו את זו
- א. סתירה בין המשנה המפרידה לבין התוספתא. החילוק לפי השאלה אם יש לו אינו נשאר למסקנה. ב. לדעת הרמב"ם בכל זאת זו מצווה אחת, כמו ציצית. רמב"ן חולק. ג. הברכה בלשון יחיד – מִצְוָת. ד. כשניתן לקיים רק אחת – חייבים. ה. השלכות למעשה.
- 182 מנחות מו ציצית מצילה מחטא
- א. דרך הישר. ב. הגיבור – נתן צוציתא? ג. השקיעה בחטא, מהות '400'. ד. הנפילה לקרקע – תיקון סוטה. ה. סגולת הציצית להצלה מעבירה. ו. הלכות ציצית הנלמדות מכאן. ז. גיור הזונה – כיצד? ח. זדונות לזכויות. ט. תהפוכות בסיפור.
- 193 מנחות נג מדדשי רבי פרידא
- ר' פרידא וד' עזרא. ב. שבחו הייחודי של כל אחד מן האבות. ג. אדיר – הגובר בחוכמה. ד. ידיד – בית המקדש. ה. טוב – נבדל. ו. 'זה' – ביטוי מרמז. ז. הסגוריה של אברהם. ח. ישראל משולים לזית.

202..... מנחות סא הנחה ותנופה בכיכורים.....

א. ראב"י מצריך תנופה בכיכורים. נראה שגם רבי יהודה. ב. סתירה בדעת רבי יהודה מסוגיה אחרת. שיטות ראשונים ביישוב הסוגיות. ג. פסקי הרמב"ם: הנחה ותנופה מעכבות. יש רק תנופה אחת.

207..... מנחות סה ממחרת השבת.....

א. תשע הוכחות תנאים ש'שבת' היא יום טוב ראשון. ב. ריב"ז: ספירת ימים מוכיחה שהשבועות לא תמיד שלמים. ג. ר"א: לפי הקשר הפסוקים המועד חייב להיות תלוי בב"ד. ד. רבי יהושע: הכרזת תלות בירה. ה. ר' ישמעאל: כמו בשתי לחם, תחילת דגל. ו. ריב"ז: אם מוזכר פסח הוא הגורם. ז. ר' יוסי: אם זו שבת – איזוהי? ח. רבי שמעון בן אלעזר ששת ימים תאכל מצות – מתבואה חדשה לאחד העומר. ט. טיעונים נוספים: רמב"ם: 'ממחרת הפסח' ביהושע. ד"צ: לשבת במקרא שם לזואי. הפלאה: אם נחוץ לכתוב 'תמימות' הרי שמדובר גם באמצע שבוע. י. מדוע נתנה תורה מקום לטעות? מהר"ל: כוח להכמיים. מלב"ם: היא מנמקת למה לא ביו"ט ראשון, שהוא שבתון. יא. למה זה כה חשוב? מהר"ל: ליצור רצף מפסח לשבועות. הרב קוק: כך ייתכן שיחול בשבת, ונחלל שבת, וכך תודגש קדושת החקלאות בארץ. הרב וינטרוב: להוציא מלב צדוקים נהנתנים, הטוענים לזימויים דצופים של חופש בשבועות. עיקר הנאה בעוה"ב.

218..... מנחות עב קצירת עומר דוחה שבת.....

א. הקרבת עומר דוחה שבת. בקצירה מחלוקת. מחלוקת תנאים אם בדיעבד קוצרים ביום. ב. להלכה נחלקו ר"ת והרמב"ם. הרמב"ם מתייר הן ביום הן בשבת, לכאורה בניגוד לסוגיותנו המעמתת הלכות אלו. אחרונים מציעים שסוגיותנו נשענה על הנחת יסוד שאינה להלכה.

227..... מנחות פה החקלאי המאושר מאשר.....

א. לזדקיה - עיר נמלל בה יהודים עשירים. לפיכך חלקם מתפקד, חלקם שומר שבת במסירות נפש והם נתונים בסכנה מהגויים. ב. איש אשר, טובל בשמן דגל, דהיינו מקדש את עולם העבודה החקלאית והחומר. ג. גוי טוען לשלמות המתוארת במאה ריבוא. היהודי מציע 18, מספר המורה על תוספת תמידית. ד. מותן השמן מסמל הדרכה רוחנית לגויים בעלוי כל המידות הרעות. אשר הוא בעל אמונה טבעית. מאמין ושליו. עשיר ומחזיר אכדות.

238..... מנחות עו ואילך חסה התורה על ממונם של ישראל לעומת אין עניות במקום עשירות.....

המקורות ליחס התורה: א. כלי בית המצודע, והשקית את בעירם. ב. התירו שמן טחון למנחות. ג. בכל זאת פי הנרות מזהב. ד. מדידת השמן למנרה כיצד? חילוק במטרת הנרות בין תנוכה למנרה. ה. התורה חסה ולפיכך: 1. שופרות תעניות רק מכסף, 2. הקלפי מעץ. ו. אין עניות ולפיכך: 1. כוס מזהב לתמיד. 2. אין סוחרים במותר שיירי הלשכה. 3. אין מכבסים בגדי כהנים. 4. אין מכינים כמויות צבע קטנות במשכן. ז. עקרונות להכרעה בין 'חסה' לבין 'אין עניות': הפסד גדול, האם הוצאה היא חד פעמית, האם האלטרנטיבה הזולה מכובדת, מתפקדת דיה, או שאין ניכר ההבדל, אין חוסכים בכלי שרת, על יחיד חסה תורה, גזירת הכתוב.

246..... מנחות צד לישה ואפייה בשתי הלחם ובלחם הפנים.....

א. מושגי יסוד. ב. הלישה והאפייה בשתי הלחם אחת אחת. בלחם הפנים אופים שתיים שתיים. ג. החזו"א מחדש: דין אחת אחת, הוא היתר ולא חובה. ד. צירוף חולין לאפייה תלוי בהשוואה לפרה אדומה. ה. שתיים שתיים. ויותר? קין אודה: אופים גם הכול יחד. ההלכות הן לפעולת השימה בתנור.

251..... מנחות צט איסור שכחת דברי תורה.....

א. לאוים וצורת ספירתם. ב. השוואת סוגיות. ג. חומרות שונות בגורמי השכחה. מהכבד לקל: מסירם מליבו, בטלה ויאושו, שכחה הגורמת הוראה שגויה, עצלות בחזרה, שקיעה בפרנסה, ביצוע דברים הגורמים לשכחה, מחלה.

260 מנחות קג כל הראוי לבילה – אין בילה מעכבת בו

א. יחיד מביא עד 60 עשרון מנחה בכלי אחד. ר"ע: כדי שלא יגיע לשיעור 61 שמקדיבים ציבור בשבת סוכות. ר"ש: כי אינה נבללת יפה. מדבריו למד רבי זידא: כשלא ניתן לבלול בילה מעכבת. היות שדבריו נאמרו לפי דבי שמעון, ייתכן שמחלוקת היא זו, לגבי הכשרת שופר שלא ניתן לתקוע בו. ב. מקור הכלל: פסוקים, ציץ, או הלכה למשה מסיני. יישומים: בית הסתרים צריך אפשרות לביאת מים בטבילה, חולץ ומביא ביכורים צריכים אפשרות לדבר, מפר נדרים צריך אפשרות לשמוע. הגבלת הכלל בסברה, להיב רוצח שהעיד עליו קטוע. ג. מצווה לבלול, או שתהיה אפשרות בלילה?

267 מנחות קי אגדות סיום

א. מיכאל מקריב נשמות צדיקים או כבשים מאש. והם 'אישי ישראל'. האם הקרבת נשמות היא לכתחילה?
 ב. לימוד קרבנות בתחילת לביצוע. אחרונים מסבירים חילוקים בין 3 שיטות אמוראים. ב. האם הכלל 'לומד כעושה' נוהג גם במצוות אחרות? 3. יתרון המעשה על הלימוד.

בכורות

277 בכורות ח דבי יהושע וזכמי אתונה

א. נחש כסמל לימות המשיח. ב. החוכמה הטבעית, המיוצגת במספר 6. ג. תוצאות ניצחון בהתמודדות ישראל והאומות. ד. הוויכוח: ישראל והאומות, התקווה לגאולה, חומר ורוח, חוכמה מול תורה. ה. מים מול אש.

288 בכורות יז ספק בכורות בלידה

א. שיטת דבי יוסי הגלילי: אפשר לצמצם בידי שמיים. ב. שיטת רבי טרפון: הכבוד כברא ומזבח. ג. שיטת דבי עקיבא: הכהן מוציא מחברו. ד. שיטת רבי מאיר: הכהן מפעיל 'ממה נפשך'. ה. שיטת רבי יוסי: עשו שאינו זוכה בזוכה. דוגמאות וההלכה.

296 בכורות יט דובא דליהא קמן ודוב התלוי במעשה

א. שיטות התנאים בשאלה מהו גיל ודאי בו בהמה לא ילדה. ב. פסיקת ההלכה. ג. סברת רבינא: חולשת רוב התלוי במעשה. ד. רוב שלפנינו רוב שאינו לפנינו - שלוש הבנות ביחס ביניהם למסקנה. סברות בהבנות השונות. ה. שיטת אחי הקצות: בפדיון כהן זוכה בעזרת רוב.

308 בכורות כט הנוטל שכר לדון

א. ביטול הדין. היקף פסול הדין. ב. האם קיימת חובת השבה? ג. שכר דיינים ושכר בטלה. משכורת הדיינים.

314 בכורות לג הטלת מום נוסף בבכור בעל מום

א. דיני בכור שלם ובעל מום. ב. מחלוקת תנאים ברפואת בכור העלולה לגרום מום. דבר שאין מתכוון. מום אחר מום. ג. פסיקת ההלכה. ד. מום בכור בזמן הזה.

322 בכורות מה איסור אותו ואת בנו כאב

א. מחלוקת התנאים. ב. תליית המחלוקת במחלוקת ר' יאשיה ור' יונתן, האם נחזץ מקור לחלק. השלכה לדין כלאיים. פסיקת ההלכה. ג. המחלוקת היא רק כשהאב ניכר.

327 בכורות נ שיעורי המטבעות והשינויים בהם

א. כסף צרי ובסף מדינה. ב. הגדרות האמוראים לכסף צרי. ג. חישובי המדות שהציג רבי יוחנן. ד. הגדרת רבא

לסלע. מלגו ומלכד. ה. מחלוקת רב אשי ורב אחא בשיעור פדיון הבן בזוים. ו. מחלוקת רמב"ם והתוספות:
מי שינו את השער, חכמים או המדינה?

336 בכורות נה נהר כמקוזה

א. חששו של אבא דשמואל מטבילה בנהר בניסן. ב. מהו החשש בריבוי מים פוסלים: 3 שיטות ראשונים. ג.
היחס בין דעות האמוראים. ד. קמא קמא בטיל ופסיקת ההלכה.

344 בכורות ס שליח שטעה בהפרשת מעשר בהמה, קדושת פטר חמור

א1. קרא לתשיעי עשירי – מחלוקת האמוראים. ביטול שליחות בטעות.
2. האם עשירי קדוש מאליו? מחלוקת ראשונים.
מתי אומרים 'לתקוני שלחתך ולא לעיוותי'? לפי הרמב"ם 'מנין ראוי' אומרים אך לא 'קדוש מאליו'.
מחלוקת היא בין תירוצי התוספות.
ב. קדושת פטר חמור. החמור בחומר עליו רוכב הצדיק. החמור כטומאה שצפון בה קודש. היחס לחומר
בימות המשיח.

ערכין

357 ערכין ז בעל חוב מאוחר שקדם וגבה

הנדר פעמיים ערכו והקדים ושילם חוב השני - יצא.
אישה שנייה אינה יכולה להקדים ולגבות כתובתה. חלוקים מסוגייתנו.
הסברים לשיטת הרמב"ם.
הצעת הרב בינה: ייחוד החיוב בערכין: ניתן לשלם רק חוב מלא.

363 ערכין טו לשון הרע בפני המדובר

א. היתר באפי תלתא – אמירת אמת או משפט רב משמעו? רבא ואבוי.
ב. הסברים לשיטת הרמב"ם האוסר לה"ד בפניו.
ג. שיטת המהר"ל: בפניו אין זה לה"ד. תמיהות החפץ חיים.
ד. הסבר הרב הוטנר למהר"ל: היתר בפניו רק אמירת עובדות.

369 ערכין כד המקדיש שדהו ביובל

א. מחלוקת רב ושמואל, ויחסה למחלוקת תנאים קשורות.
ב. פסקי ההלכה – הסבר שיטת הרמב"ם.
ג. כהנים ולוויים מקדישים ביובל – הסברי המשך חכמה והרב בינה.

375 ערכין לא נתנה בעל כרחו

א. האם נהג יובל בבית שני?
ב. תקנת הלל לתשלום פדיון בעל כרחו של מוכר.
מסקנות רבא לנתנות אחרות בע"כ של מקבל.
ג. הסברי התוספות לצורך בתקנת הלל.
ד. השיטות בהלכה
ה. השוויוניות בהלכות יובל וערכין.